

VALAŠTIANSKY hlasník

ročník XV. ■ číslo 6 ■ december 2018 ■ dvojmesačník

Z OBSAHU VYBERÁME:

- Stretnutie s poéziou
- Živý betlehem
- MO SČK Valaská

Podakovanie nového starostu

Ďakujem všetkým voličom za prejavenu dôveru. Taktiež Vám chcem poďakovať za podnety, ktoré ste mi dali počas volebnej kampane. Počet voličov a výsledky ma milo prekvapili. Všetko je to pre mňa veľký záväzok. Pevne verím, že so zvolenými poslancami vytvoríme úzku spoluprácu, ktorou posunieme našu obec o krok ďalej.

Zároveň Vám chcem touto cestou zaželať všetko dobré v novom roku, veľa šťastia, zdravia, lásky, trpezlivosti a osobných úspechov.

Váš starosta
Mgr. Peter Jenča

Vždy keď stmievať sa skôr začne,
brucho priberať načne.
Biela pokrývka padá na zem,
padá vločka priamo sem.
V tie časy, keď prevláda na svete
lásky,
akoby náhle padla z ľudí tá maska.
Pokoje, radosť, čaro Vianoc,
jasné, že Vianoce majú svoju moc.
Vtedy sú vždy ľudia krehší,
milší, dobrý, vlastne lepší.
Vtedy sú tu Vianoce,
zo sánkovačky hlava sa pomoce.
Snehuliaka postavme si!
Pripravme aj slávnostné misy,
misy plné úžasného jedla!
Vnútri domu ozdobená jedľa!
Atmosféra sa celkom zmení,
úplne sa ľudom myseľ mení.
Keď prichádza ten čarovný čas,
oči mi žiaria a chveje sa mi hlas.
S kamarátmi vonku chodím,
zamrznutými rukami guľu tvorím.
Keď sa deťom očká ligocú,
za hračkou, za tou, za ktorou sa
mocú.
Keď sa celá rodina stretne pri stole,
a jablká odložené v stodole.
Jedno z nich sa rozkrojí,
zdravie sa k nám pripojí.
Radosť – skrátka Vianoce,
guľa na strome sa ligoce.
Keď si pláva kapor vo vani,
splní sa milión detských želaní.
Tieto sviatky milujeme,
tiež keď koledy všade počujeme.
Vtedy nič nám nechýba
a určite to nie je chyba.
Keď sa radostná novina zvestuje,
vtedy celý svet sa raduje.

Sabinka Lepiešová
7.A, ZŠ J. Simana

Všetkým čitateľom VH želáme
do nového roka 2019, aby si pri čítaní článkov čoraz
viac uvedomovali, v akom krásnom kraji žijeme.

Nech sú aj naše noviny prameňom, z ktorého
vytryskujú informácie o dianí v našej obci aj vďaka
čitateľom, ktorí posielajú príspevky, názory, fotky.
Veď koniec koncov, naše noviny tvoríme všetci!

Redakčná rada

NOVOROČNÁ

Nad všetkými hodnotami, ktoré poskytuje svet,
vládne **lásky**, od lásky väčšej hodnoty niet.

Ostatným hodnotám dáva život, silu, zmysel.

Nech je **lásky** náš každodenný cieľ.

Bez **lásky** je človek slabý a v duši mu chýba mier.

Bez **lásky** mu ani zdravie nefunguje tak, ako by chcel.

Majetok a hmotné statky strácajú svoj lesk.

Bez **lásky** je človek taký, ako je bez soli chlieb.

Zažejme si preto, spoluobčania milí,

v roku 2019 **veľa lásky, odvahy a sily**.

Len **lásky** dá našim krokom
ten správny smer do ďalších rokov.

/M. Pacerová/

„PATRÓN CHUDOBNÝCH“ SVÄTÝ MARTIN Z TOURS, BISKUP

„... bolo to v roku 339, keď sa v meste Amiens odohral aj nám ten dobre známy príbeh, keď syn pohanského dôstojníka Martin stretol na svojej ceste žobráka, ktorý sa triasol zimou. Martin vtedy nemal pri sebe nič, a tak mu daroval polovicu svojho pláštá. Vtedy v noci sa mu zjavil Pán Ježiš odiaty polovicou pláštá, ktorý Martin daroval žobrákovi. Hneď na druhý deň sa dal Martin v meste pokrstiť. Bolo to v roku 339, mal vtedy asi dvadsaťtri rokov...“

Oblečte si hlboké milosrdenstvo a všetko zlé sa od vás odvráti...

to je len stručný úryvok z príhovoru dekana rimavskosobotského dekanátu vdp. farára Rastislava Poláka, ktorý bol hlavným celebrantom slávnostnej odpustovej slávnosti vo Valaskej dňa 11. novembra 2018. Áno, pres-

Soboty, skupina farníkov už niekoľko dní pred odpustovou slávnosťou usilovne pracovala, aby pripravila a zabezpečila túto skvelú a výnimočnú slávnosť.

pri vstupe do chrámu, ale i po svätej omši ochotne pomáhal pri rozdávaní dobrôt z kuchýň našich valašianskych gazdiniek. Ale nesmieme zabudnúť aj na náš farský spevokol, ktorý, ako zvyčajne, pri takýchto slávnostiach sprevádzal celú liturgiu a pomáhal našej organistke Lucke Nátherovej so spevom. Slávením tejto slávnostnej liturgie sme vzdali úctu nielen nášmu patrón-

farníkom, ktorí ochotne priložili ruku k príprave tejto slávnosti akýmkoľvek spôsobom. Ďakujeme Valašanom v tradičných krojoch pod vedením p. Silvie Vilhanovej, že neostali vlašni voči výzve duchovného otca Romana; prišli a zapojili sa ako do liturgie, tak aj do pomoci pri priebehu slávnosti. Ďakujeme aj našim ochotným a obetavým valašianskym gazdinkám, ktoré

ne dňa 11.11.2018 o 11,00 hod. sme v našej farnosti vzdali hold a úctu patrónovi nášho chrámu sv. Martinovi. Z iniciatívy nášho duchovného otca Romana, ktorý pozval ako hlavného slávnostného kazateľa už vyššie zmieneného pána dekana z Rimavskej

Príhovor pána dekana Poláka vniesol ducha radosti a navodil výbornú atmosféru počas celej slávnostnej svätej omše. Obhadením celej slávnosti bol aj krojovaný sprievod v tradičných valašianskych krojoch, ktorý sprevádzal duchovných otcov

novi sv. Martinovi ale v prvom rade nášmu Nebeskému Otcovi, ktorého prijímame vo sviatosti a ktorý je vlastne vyvrcholením každej svätej liturgie.

Na záver chceme poďakovať všetkým, ktorí sa zapojili a prispeli svojimi darmi a ochotou pri slávení tejto nádhornej slávnosti; v prvom rade patrí veľké poďakovanie duchovnému otcovi Romanovi, pánovi dekanovi z Rimavskej Soboty vdp. Rastislavovi Polákovi, ako i všetkým

pripravili pre nás všetkých spoločne pečené dobroty. Účasť na tejto liturgickej slávnosti nášho patróna - sv. Martina svedčila o tom, že aj napriek konzumizmu a hektickému spôsobu života ešte vždy v nás drieme túžba po duchovne a poznani pravdy. Veríme, že sa v takejto atmosfére a ešte v hojnejšom počte stretne aj o rok, priatelia, nech nám v tom sv. Martin - patrón nášho chrámu, pomáha!

Marika Pančíková

Spomínali sme na udalosti pred 100 rokov

Na koniec 1. svetovej vojny si u nás spomína málokto. Hoci deň 11. november 1918 by mal byť v našich dejinách zapísaný hrubými písmenami a nemali by sme naň zabúdať. Sotva nájdeme na Slovensku dedinu či mesto, v ktorých by nebol pomník alebo aspoň pamätná tabuľa s menami padlých v tejto nezmyselnej vojne počas rokov 1914 - 1918. Ako isto mnohí z vás vedia, tento rok sme si 11. novembra pripomenuli už sté výročie od ukončenia tejto vojny, ktorú označujú za najstrašnejšiu, akú dovtedy ľudstvo zažilo. Odhaduje sa, že počas prvej svetovej vojny na frontoch padlo cca 10 miliónov mužov. Medzi padlých v tejto vojne patria aj rodáci našej obce - Valaštania, ktorí obetovali svoje životy počas tejto vojny. V priebehu prvej svetovej vojny došlo k novému a výraznému usporiadaniu Európy a vzniku samostatných krajín. Na 28. októbra 1918 pripadol aj Deň vzniku Československej republiky a bol zaznamenaný rozpad Rakúsko-uhorskej monarchie. A práve na tento deň v súvislosti s pripomenutím si výročia ukončenia 1. svetovej vojny sme v našej obci a v našej Farnosti sv. Martina slávili spomienku na všetkých rodákov - Valaštanov, ktorí padli v 1. svetovej vojne. Slávnostná svätá omša sa konala v Kostole sv. Martina vo Valaskej v nedeľu 28. októbra 2018 o 10,30 hod. a celebroval ju náš duchovný otec Roman. Sv. omše sa zúčastnili nielen predstavitelia obce a zamestnanci OčÚ, ale svojou prítomnosťou ju obohatili členovia DHZ vo Valaskej v dobových

drej, Kováčik Rudolf, Kúdelka Jakub, Kúdelka Ján, Kúdelka Martin st., Kúdelka Martin ml., Kúdelka Štefan, Lajtner Peter, Mattoš Matúš, Mikoš František, Opaterný Imrich, Pacera Peter, Parašín Emil, Šatara Matúš, Ševčík Ján, Ševčík Jozef, Ševčík Ľudovít, Štefánik Michal, Šuhajda Ján, Vyletel Silvester, Zajačko Jozef.

Následne vo svojej homílii poukázal na nezmyselnosť vojen a nepokojov s akcentom, na skutočnosť, že aj keď žijeme v zdanlivo pokojnom období, neustále boje, nepokoje a rozbroje sú tu i naďalej medzi nami navzájom, medzi jednotlivými organizáciami, zložkami ale i jednotlivcami. S poukázaním

laská, kde pri pomníku padlým v 1. svetovej vojne vzdali hold a úctu padlým Valaštanom v tejto krutej vojne položením venca a zapálením sviec. Časť farského spevokolu pod vedením Robka Hlaváčka ukončila túto pietnu spomienku piesňou Bože čos'ráčil, slovenskému rodu.

Na záver už len poďakovať, v prvom rade našej obecnej historičke p. Márii Luptáковой z podnetu ktorej celá táto akcia vzišla; za ochotu a ústretovosť duchovnému otcovi Romanovi; členom DHZ vo Valaskej, ktorí sa tejto pietnej spomienky zúčastnili; dievčatám zo združenia MO SČK vo Valaskej, zvlášť Silvii Vilhanovej za úsilie pri organizovaní sprievodu v tradičných valašianskych krojoch, členom farského spevokolu ako aj všetkým, ktorí sa tejto krásnej akcie zúčastnili. Celá akcia sa niesla v pokojnom a družnom duchu a u prítomných zaznamenala veľký a pozitívny ohlas. Veď sme si pri nej spomenuli na tých, ktorí zomreli - položili svoje životy aj za nás, za budúcnosť svojej krajiny, ale hlavne za mier a pokoj. Ak nezavládne mier a pokoj v našej duši, nezavládne ani medzi nami navzájom.

Marika Pančíková

uniformách a členky MO SČK v tradičných valašianskych krojoch. A tak sa sv. omša začala slávnostným sprievodom do kostola za účasti už vyššie zmienených spoločenských zložiek. Úvodom duchovný otec Roman v krátkosti priblížil úmysel sv. omše, pri ktorom odzneli aj mená rodákov z Valaskej, za ktorých bola sv. omša obetovaná:

Bánik Florián, Barzík Jozef, Capko Ján, Cipciar Ján, Gruzczinský Rudolf, Gruzczinský Ján, Hanko Jozef, Havrila Ján st., Havrila Ján ml., Hoško Ján, Chladný Rudolf, Chodor Martin, Chudík Ján, Komora On-

na nedeľné evanjelium poukázal na skutočnosť, že jedine dôverou v Boha, ako slepý Bartimej v podobenstve, dokážeme preklenúť všetky rozbroje a boje medzi nami. Ježiš v podobenstve vrátil slepému Bartimejovi zrak. S odovzdaním do Jeho vôle a v dôvere môže uzdraviť aj našu duchovnú slepotu. Hlboká myšlienka predneseného príhovoru snáď dokázala osloviť všetkých prítomných na sv. omši.

Po ukončení slávnostnej sv. omše sa slávnostný sprievod zoradil pred kostolom, odkiaľ pokračoval do materskej časti obce Va-

Najvzácnejšia tekutina - KRV

Miestny spolok Červeného kríža usporiadal odber krvi 29.11. a na odber prišlo 20 darcov. Národná transfúzna služba, mobilná jednotka a jej tím umožnili odobratie krvi 13-tim dobrovoľníkom. Srdečné ĎAKUJEM patrí všetkým, ktorí prišli a boli ochotní sa podeliť o kus seba a pomôcť niekomu, kto to potrebuje, kto nemá to šťastie a bojuje s chorobou, čo ho postihla, a túto najvzácnejšiu tekutinu potrebuje. Tešíme sa na všetkých stálych darcov, tešíme sa na prvodarcov. Najbližší odber krvi MS ČK usporiada 12.4.2019.

Za MS ČK S. Vilhanová

Činnosť ZO JDS za druhý polrok 2018

Seniori nezaháľali ani v druhom polroku – svoju činnosť začali rekondičným pobytom v Turčianskych Tepliciach a niektorí členovia sa zúčastnili pobytov, ktoré nám boli pridelené z OO JDS. 14. augusta sme zorganizovali zájazd na kúpalisko do Rapoviec, kde chodíme každý rok i s vnúčatami. Zájazdu sa zúčastnilo 45 členov. 5. septembra ZO JDS Podbrezová a ZO JDS Podbrezová – Štiavnička organizovali okresný turistický zraz seniorov. Tento deň bol pekný, účasť bola aj podľa p. starostu obce Podbrezová veľmi dobrá. Zúčastnilo sa 433 členov. Akcie organizované ZO JDS sú vždy úspešné a s veľkou účasťou a odchádzame z nich s dobrým pocitom. Tak sme odchádzali i z Podbrezovej. No a 20. septembra sme si zorganizovali športový deň pod HPÚ spojený s gulášom. Zúčastnilo sa 53 členov a prišiel medzi nás i p. starosta Ing. Juraj Uhrin a p. Silvia Krupová. Súťaž v športových kategóriách bola úspešná a výsledky boli vložené v skrinke na námestí. Peknou akciou je stretnutie s jubilantmi. 10. októbra sa uskutočnilo posedenie a ako vždy posedenie bolo príjemné. Program ako vždy nám pripravili deti z MŠ s pani učiteľkami. Deti sú také milé, že bez nich si toto pose-

denie nevieme predstaviť. 14 členov sa zúčastnilo na posedení Úcta k starším, ktoré zorganizuje OO JDS Brezno. Členovia našej organizácie sa zúčastňujú na brigádach na Čiernohronskej železnici spolu s členmi ZO JDS Podbrezová – Štiavnička. Stalo sa tak i 11. októbra, kde sa zúčastnilo 18 členov. Pekná akcia bola aj 4. decembra, keď nás v klube dôchodcov navštívilo 12 žiakov s p. učiteľkami zo SZŠI. Mali sme pripravené naše ručné práce a so žiakmi sme sa rozprávali, čo robia oni a čo ich vlastne baví robiť. Dostali sme pozdravy k vianočným sviatkom. No a koniec roka sme našu činnosť zavŕšili posedením pri vianočnom stromčeku a kapustnici. Toho roku sa to uskutočnilo 11. decembra, kde sa nás zišlo 70 členov i s pozvanými hosťami – bývalý starosta Ing. Juraj Uhrin, novozvolený starosta Mgr. Peter Jenča, poslanec Ing. Ján Dundovič, Danko Králiková a Silvia Krupová. Na tomto posedení nás vždy potešia svojím vystúpením žiaci s p. učiteľom zo ZUŠ a bolo tomu tak i tohto roku – prihovoriť sa i hostia. A úplne nakoniec sme sa zúčastnili na Živom betleheme 21. decembra, kde sme mali i stánok s našimi ručnými prácami. Seniori, až sa vám naša činnosť páči a nie ste medzi nami, prihláste sa, zaradte sa medzi nás, tešíme sa.

Helena Tóthová, členka výboru ZO JDS

Výlet do Prahy s miestnou organizáciou ČK Valaská

Ako sme vám v poslednom Valaštskom hlásniku sľúbili nové akcie poriadané miestnou organizáciou, tak sa svoj sľub snažíme plniť.

Výsledkom našej snahy je aj výlet do predvianočnej Prahy.

Bol to krásny predĺžený víkend nabitý programom, nachodených veľa kilometrov po veľkomeste s množstvom nových zážitkov.

Autobus vyštartoval 14.12. o 7:00 a začal zbierať účastníkov výletu na zastávkach Brezno – materská časť obce Valaská – námestie Valaská.

Boli to hlavne darcovia krvi, členovia a sympatizanti ČK.

V poobedňajších hodinách sme sa spokojní a v dobrej nálade ubytovali v hoteli Best Western v Prahe – Chodov.

No a naše potulky nočnou Prahou mohli začať. Metrom sme sa zviezli na Václavské námestie, kde sme sa už dočkali vysvietenej vianočnej Prahy. Naše potulky pokračovali na Staromestské námestie, kde to bolo plné vianočných stánkov s drobnosťami, vianočnými ozdobami a samozrejme rôznymi druhmi punčov a teplými nápojmi od výmyslu sveta.

Tiež sme si nenechali ujsť veľkú príležitosť zistiť, či známe pražské krčmičky stále fungujú a či stále čapujú dobré pivo. Myslím, že to dopadlo fajn a pivo bolo výborné.

V sobotu sme vyrazili z hotelu už o deviatej, aby sme sa doň stihli vrá-

tiť ešte pred polnocou. Na Václavskom námestí sme sa stretli s pani sprievodkyňou, s ktorou sme strávili 4 hodiny na prehliadke historickej Prahy, hlavne pešo a trošku sme využili aj električky.

Po rozlúčke so sprievodkyňou na druhom nádvorí Pražského hradu sme sa po skupinkách rozišli po pražských reštauráciách, aby sme si trochu oddýchli a posilnili sa obedom pred večerným programom. Tým bola muzikálová komédia Doktor OX, kde ide hlavne o túžbu mladých ľudí vymaniť sa spod vplyvu chorobných jedincov túžiacich po jedinom – ovládať, manipulovať ľudí k svojmu prospechu, akým bol aj doktor OX.

My sme mali radosť, že sme mohli vidieť mladých muzikálových pražských hercov – Kateřinu Brožovou, jednu z hlavných postáv, no aj slovenského herca Andyho Hryca, strážnika Hudelsona.

Po divadle ešte dobre padla návšteva krčmičky, aby sme sa stihli vrátiť posledným metrom do hotelu.

V nedeľu prišiel čas návratu domov. Aby tej vianočnej nálady a punču bolo dosť, zastavili sme sa v ďalšom veľkomeste – Brne. Aj tu sme sa prešli vianočným námestíčkom, ochutnali brnenský punč a minuli posledné české koruny.

Teraz sme sa už naozaj mohli spokojní vrátiť domov.

Za tento vydarený výlet patrí poďakovanie hlavným organizátorkám – Silvii Vilhanovej a Renáte Kováčovej s dcérou Viktorou, ktorá nám veľmi pomohla pri prvej orientácii v stavebníctve Prahy.

Ak máte chuť sa k tejto partii ľudí pridať, nech sa páči, radi vás prijme medzi seba.

Tiež patrí veľké poďakovanie darcom krvi, ktorí sa zúčastnili na odbere krvi 29.11.2018 vo Valaskej.

Dagmar Gubová

MO SČK vo Valaskej organizuje

Ples Červeného kríža
v Kultúrnom dome v Hronci.

Ples sa uskutoční 23. februára 2019
so začiatkom o 19,00 hod.

Bližšie informácie na t. č. 0905717314.

MILAN RÚFUS

*básnik našej mladej nostalgie a starnúcej rezignácie,
knieža majstrovských veršov, ktoré plynú tak voľne ako reč...*

Jeho poézia vnáša do duše človeka pokoj, pokoru a lásku. Je krehká i silná zároveň. Naplnená čitateľa pocitmi radosti i smútku, dodáva mu odvalu i túžbu byť lepším.

Narodil sa na Liptove 10. 12. 1928 v obci Závažná Poruba. V r. 1948 ukončil gymnázium v Liptovskom Mikuláši. Vyštudoval slovenčinu a históriu na FF UK v Bratislave. Po absolvovaní štúdia pôsobil na fakulte ako vysokoškolský pedagóg. Prednášal dejiny slovenskej a českej literatúry. Dva roky pôsobil na univerzite v Neapole. Od roku 1990 žil na dôchodku v Bratislave. Zomrel 11. januára 2009.

Verše Milana Rúfusa vychádzali na Slovensku v desaťtisícových a Modlitbičky pre deti v stotisícových nákladoch. Úspech mali i posledné zbierky BÁSEŇ A ČAS, VERNOST a posledná zbierka básní AKO STOPY V SNEHU. Začiatkom januára 2009 udelil prezident Ivan Gašparovič básnikovi štátne vyznamenanie Pribinov kríž I. triedy. Počas života ho trikrát nominovali na Nobelovu cenu za literatúru. Napísal 24 zbierok poézie pre dospelých, 10 pre deti. Jeho diela preložili do dvadsiatich jazykov.

Akokoľvek sú tieto čísla impozantné, nemôžu vyjadriť takú silnú a celistvú osobnosť, obrovskú morálnu autoritu, akou Milan Rúfus bol.

Vydania svojej poslednej zbierky AKO STOPY V SNEHU sa nedožil. Odišiel iba pár dní pred jej vydaním. Zbohom nám dal veľmi symbolicky v zime. Keď odišiel, plakal celý národ. Opustil nás človek až do špiku kostí nasiaknutý najlepšimi ľudskými vlastnosťami. Nemohol byť iný. Inak by nemohol napísať básne, ktoré nútia utierať si oči vplyvných ľudí, rovnako ako ľudí bez akademických titulov, ženy v domácnosti i drsných robotní-

kov.

Každý, kto sa pri jeho tvorbe zastavil a začal premýšľať, často pocítil v hrudi nedefinovateľnú blízkosť. Akoby nás básnik dôverne poznal a my akoby sme boli jeho blízkou rodinou.

Básnikovo srdce, ktoré pohlo myšliami a srdcami niekoľkých generácií Slovákov dotieklo, plúca dodýchali. Sneh zimy, ktorá mu ustlala na večný spánok, sa rozpustil. Básnik však kráča ďalej. Svoje stopy zanecháva v našich srdciach.

Básnika Milana Rúfusa pochovali 17. 1. 2009 v jeho rodnej liptovskej obci Závažná Poruba. Podľa jeho vôle ho uložili do rodnej zeme tak, aby naveky dovidel na svoju milovanú majestátnu Poludnicu.

Až niešť ma budete
po našom starom moste,
sviece mi nepáľte,
zvon nech mi nezvoní.
Tajomstvá luhajú,
kde všetko je tak prosté
v koreňoch brečtanu
a divých jabloní.
Smrť – ticho zvířenie
po jednom malom bytí.
Z tohto sveta je.
Z tohto sveta je.

KLUB POÉZIE pri Obecnej knižnici A. A. Banička pozval milovníkov poézie na stretnutie s poéziou básnika Milana Rúfusa pri príležitosti 90. výročia narodenia a 10. výročia úmrtia, v stredu, 21. 11. 2018

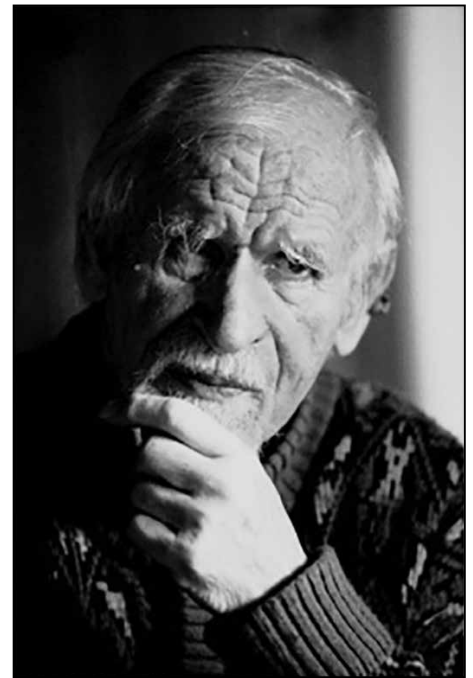
Vo sviatočne vyzdobenej obecnej knižnici sa stretli v hojnom počte milovníci poézie Milana Rúfusa.

LITERÁRNO – HUDBNÉ PÁSMO, v ktorom sme si vypočuli básnikove verše v podaní detských a dospelých recitátorov, navodilo nádhernú sviatočnú atmosféru. Emotívna pôsobivá hudba podfarbovala verše a vyplnila jednotlivé state medzi recitovanými básňami. Niektorí recitátori prezentovali svoju vlastnú tvorbu.

Je veľmi pozoruhodné a chvályhodné, že v dnešnej hektickej, uponáhľanej dobe Klub poézie vo Valaskej vznikol a má svojich priaznivcov.

Vďaka patrí zvlášť pani Márii Pacerovej a Danke Králikovej, hudobnému technikovi pánovi Matúšovi Pacerovi, recitátorom a všetkým, ktorí sa na týchto podujatiach zúčastňujú a ich realizujú. Veď aj básnik Milan Rúfus si veľmi želel veľa čitateľov – milovníkov poézie, svojich obdivovateľov.

Pri dovŕšení svojich osemdesiatín v rozhlasovej relácii vyslovil svoje pranie: „Želám si, aby básnik, ktorý už dnes je ako svätý za dedinou, nebol vyhodnený z miest, obcí, z rodného chotára. Aby poézia neza-

nikla a nebola nahradená erotickými videoklipmi, aby dôstojnosť človeka neklesala z poschodia do prízemia!”

Bronislava Balúnová

Ďakovná

11.1.2019

Ó, vďaka Ti, Bože, za poeta,
čo pozná ho viac než pol sveta.
Čo svoje básne, modlitbičky
vkladal detičkám do ručičky.

A hoci dovŕšil osemdesiatku – vek,
hľadal cez Teba v písaní liek.
Pri smrti poeta Milana Rúfusa
zaplakali aj nebesá,
veď málokto Pánu Bohu tolkej úcty vzdal,
čo pri písaní svoje pero do ruky vzal.

A doprial si mu básnického chleba,
za čo on ospevoval ó, Bože, Teba!
Keď postretla poeta abrahámovina,
„**Modlitba za Slovensko**“ bola napísaná.

Hoc nepoznal životnú svoju púť,
napísal: „**Slovensko moje, zbohom bud!**“
Vo svojej „**Ode na radosť**“
myslel na svoju „budúcnosť“
v Tvojom nebeskom stane, Pane Bože náš,
kde pre verných miesto pripravené máš.
Tak prosíme, vzhliadni Bože z výsosti
a dopraj veľkému básnikovi večnej radosti.

Veď on s „**Vlastnoručným podpisom**“ chce
kľačať u Tvojich nôh, veď
jeho krédom boli tri písmená: „**B O H**“.

Tri jednotky dostal v deň svojho úmrtia,
vďaka, že aj nebesá básnika hodnotia!

...
Pri smutnej príležitosti úmrtia
Milana Rúfusa napísala dňa 11.1.2009
Emília Bátovská, Drietoma

Novembrové stretnutie s poéziou

V stredu, 21. novembra, sme sa opäť stretli. Milovníci poézie, príjemnej hudby a priateľských rozhovorov. **Stretnutie s poéziou** v Obcej knižnici A. A. Baníka vo Valaskej bolo takou malou terapiou v závere tohto turbulentného osmičkového roka. Tohtoročné stretnutie bolo venované aj nášmu básnikovi **Milanovi Rúfusovi** pri príležitosti 90. výročia narodenia - 10. december 1928 a 10. výročia úmrtia - 11. január 2009. Tento básnik ticha, ako ho volajú v básnických kruhoch, má nám, milovníkom poézie, stále čo povedať.

Na toto stretnutie prijala pozvanie aj pani Bronislava Balúnová, bývalá zamestnankyňa našej knižnice, ktorá za svojho pôsobenia zorganizovala viacero stretnutí s poéziou a pripravila krásne pásma zo života našich popredných básnikov, doplnené o peknú hudbu. To bolo vlastne inšpiráciou pre vznik Klubu poézie pri Obcej knižnici A. A. Baníka.

Stretnutie prebehlo v príjemnej priateľskej atmosfére. Na úvod pani Králiková všetkých srdečne privítala a prečítala niekoľko slov o živote a diele Milana Rúfusa. V sprievodnom slove pokračovala M. Pacerová. Najskôr uviedla našich mladých priateľov, žiakov ZŠ Jaroslava Simana. Recitovali v poradí ako sedeli: štvrták Gabko a siedmak Florián Pacerovci, ďalší siedmak Kubko Bíreš a jedna mladá slečna, štvrtáčka Romanka Hadžegová. Pripravili si krásne Rúfusove básne venované práve deťom. Ich úprimný prejav vďačné publikum ocienilo potleskom. Po recitácii detí zaznelo v hudobnom predele v podaní nášho spolupracovníka M. Paceru aj jedno prekvapenie.

Svetlo zhaslo a zazneli tajomné tóny vylúdené na tibetských miskách a zvončekoch doprevádzané spevom. Potom recitovali dospelí. Vypočuli sme si verše Milana Rúfusa, ale aj vlastnú tvorbu, všetko so zaujímavým komentárom recitujúcich. Vystúpili tak, ako sedeli: p. Viera Fašková, p. Eva Kúdelková, p. Božena Novotňáková, p. Bronislava Balúnová, p. Miroslav Mihok, p. Viera Babčanová, p. Anna Fischerová, p. Patrícia Hadžegová, p. Mária Pacerová a zakončil to recitáciou sprevádzanou hudbou p. Matúš Pacera. V dvoch ďalších hudobných predeloch zazneli z nahrávok krásne piesne velebiace Hospodina v podaní

ruského gospelového speváka a skladateľa Simona Khorolského a priateľov, ktoré ešte znásobili dojem z prednesených básní.

Pani Danka Králiková odovzdala deťom sladkú odmenu, dospelým kvietok. Poďakovali sme sa za účasť a príjemnú atmosféru vytvorenú milým obcenstvom a úprimným prejavom recitátorov. Nasledovala jemná hudba, vzájomné rozhovory, malé pohostenie a občerstvenie, ktoré pripravila naša kultúrna referentka (ale aj niektorí z recitátorov) a pozvanie na jarné stretnutie s poéziou, s hlavnou témou lásky v najroznejších podobách.

Pri počúvaní a dojmach z nášho stretnutia som si opäť uvedomila, ako nám môže hodnotná poézia a hudba pomôcť aspoň na chvíľu sa naladiť na blahodarné frekvencie pohody a krásna, ktoré povznášajú dušu človeka.

M. Pacerová

Obrovská nádhera

*Kreslí si už od mala,
svet modrej planéty
vždy odetý do gala.
Tmavozelený oblek,
kvetinové manžety.*

*Dych života,
čo sa ním sem a tam motá.
Voňavý ako med.*

*Naliehavý pohyb vpred,
vznešené myšlienky,
rastúce z každej ďalšej plienky.
Zákryt korún stromov.*

*Pod ním teplý domov,
bez plotov, bez dverí,
ustlaný na perí.
Žiadne verím, či neverím.*

*Presne určené rozmery.
Žiadna pochybnosť,
uťatý zmysel,
toxická pochabosť.
Nič také vodu nečerí.*

*Len hmlou utajené rána,
presvetlené dni
a hviezdne večery.*

*Obraz obrovskej nádhery
visí nad jeho posteľou.
A on spokojne spí.*

*Je naivný?
Slepý, či zbabelý?
Otázky ako kyslý dážď
na okno mu klopujú,
presakujú cez drevo stropu.*

*Čas na Potopu.
Stvorené
je zborené.
On nič nepovie.*

*Bez odpovede utonie.
Obraz obrovskej nádhery
rám opúšťa, padá mu na
pery.*

*Vdýchne a vydýchne.
Veril a ďalej v ňu verí.*

Mgr. Peter Babčan

Vážení občania, čitatelia hlásnika!

Uplynuli 4 roky odvtedy, ako poslanci v minulom volebnom období zvolili pre naše obecne noviny novú redakčnú radu. Voľby redakčnej rady sa takýmto spôsobom dovtedy nekonali. Realizovala ich kultúrna referentka so svojimi pomocníkmi na podnet starostu.

Do novej redakčnej rady boli zvolené: Denisa Maťovčíková, Michaela Rafajová, Marika Pančíková, Mária Pacerová /z poslaneckého zboru/ a Silvia Vilhanová. Po odchode Michaely Rafajovej na štúdium v Prahe sa v poslednom volebnom roku redakčná rada doplnila o Janetu Nitkovú.

Bolo pre nás, redakčnú radu, ctou uverejňovať pre vás články o dianí v našej obci, od našich prispievateľov z radov občanov, z pestrého spektra činnosti organizácií, združení, od občanov, ktorí sa na nás obrátili s nejakým dobrým nápadom, postrehom, skúsenosťou, problémom, či kritikou, týkajúcimi sa života v našej obci. Niekedy sme museli uvádzať za príspevkom, že redakčná rada nezodpovedá za obsah a názory prispievateľa, ale to len zriedkavo. Snažili sme sa pracovať podľa štatútu a dbali sme na to, aby v príspevkoch neboli hanlivé označenia a vulgarizmy a naši prispievatelia o tom vedeli. Niekedy bolo toľko príspevkov, že sa nám do novín

nevmestili. Ak sa dalo a nestratilo to na aktuálnosti, uverejnili sme príspevok v nasledujúcom čísle, ak nie, oznámili sme to autorovi príspevku.

Ďakujeme Vám, milí občania, naši čitatelia, za priazeň a povzbudivé slová, no aj za kritické slová, veď dobre a čestne mienená kritika posúva dopredu, na rozdiel od takej kritiky, ktorá pramení zo závidy, nenávisť, či nepochopenia.

Väčšinou sme sa stretávali raz do týždňa, čo sa u niekoho mimo redakčnej rady mohlo zdať trochu čudné, no každá z nás prinášala zo svojho okolia niečo nové, podnetné. Vytvorili sme kolektív, v ktorom panovala vzájomná úcta, porozumenie. Vedeli sme sa pochopiť, povzbudiť, ale aj prijímať vzájomné námietky a iné názory. Stalo sa, že o sporných veciach sme aj hlasovali, ale to bolo len minimálne.

Ešte raz ďakujeme za možnosť pracovať v redakčnej rade. Ak sa nám nepodarilo uspokojiť článkami všetkých občanov, prípadne ak sa niekoho niečo dotklo, tak nás to mrzí, ale snažili sme sa pracovať v zmysle štatútu. Vnímali sme aj pozitívne reakcie na našu prácu, o tom svedčia aj bývalí občania, ktorí o naše noviny prejavujú záujem, radi si ich prečítajú aj v elektronickej forme na internetovej stránke Valaskej, žiaľ, nie vždy ich tam nájdú, lebo to nie je v kompe-

tencii redakčnej rady, nemáme na to dosah. Je to v kompetencii štatutára obce a my môžeme len o to požiadať, upozorniť, v tom zmysle sme aj odpovedali tým, ktorí sa na to pýtali. V budúcnosti, ak budú noviny v činnosti pokračovať, by bolo dobré, aby redakčná rada mohla túto elektronickú formu novín zabezpečovať.

Želáme nášmu Valaštianskemu hlásniku dlhú životnosť, ak sa bude voliť nová redakčná rada, tak jej želáme, aby nami nastavenú latku jej členovia prekračovali, aby mali dobrých prispievateľov so zaujímavými príspevkami zo života obce a aby sa nebránili aj kritickým príspevkom, ak ich prispievatelia napíšu slušným spôsobom a prospejú obci, v zmysle nápravy nedostatkov. Nech píšú aj o úspechoch v akejkoľvek oblasti. Naša obec vedie bohatý kultúrny a spoločenský život, je však aj dosť problémov, o ktorých v konštruktívnom zmysle môžu noviny informovať v prospech obce a jej občanov.

Pozdravujeme všetkých občanov, našich čitateľov a želáme veľa úspechov v novom roku, veľa dobrého čítania v hlásniku a novozvolenému poslaneckému zboru, novému starostovi obce veľa dobrých rozhodnutí a ešte viac dobrých nápadov pre rozvoj obce, so skorou realizáciou, aby pre našu obec svitli lepšie časy.

Redakčná rada

Milí naši spoluobčania a čitatelia Valaštianskeho hlásnika,

pred časom nám náš spoluobčan a náš podporovateľ preposlal na našu emailovú schránku jeho žiadosť, s ktorou sa obrátil na Transparency International Slovensko Bratislava, za účelom posúdenia a vyhodnotenia obsahovej stránky našich obecných novín Valaštianský hlásnik, ktoré sa v poslednej dobe stávali terčom mnohých útokov a kritiky zo strany niektorých predstaviteľov spoločenských a kultúrnych zložiek, ako aj bývalých predstaviteľov obce.

My sami sme boli veľmi zvedaví, čo nám toto hodnotenie priniesie a uvedomovali sme si aj to, že adekvátna kritika zo strany nezávislých odborníkov môže potvrdiť názory našich stálych kritikov. Ale opak je pravdou. Hodnotenie Transparency International Slovensko, ktoré sme obdržali, nás veľmi potešilo. Aj keď sú v ňom i slová kritiky, ide o kritiku konštruktívnu. Chýb, ktoré sú vytknuté, sme si plne vedomé. Potešil nás najmä jeden fakt, že i napriek atakom voči nám, voči redakčnej rade, toto hodnotenie prinieslo informáciu, že obsahová stránka našich obecných novín je na dobrej úrovni. Podľa hodnotenia absentujú informácie z diania a činnosti OcÚ ako i činnosti OcZ, na čo sme opakovanne v predchádzajúcich obdobiach upozorňovali, ale ich i márne zo strany bývalého vedenia obce požadovali. Celkové hodnotenie nás veľmi potešilo, nakoľko hodnotenie posledných 5 vydaní (1 - 5/2018) je nad celoslovenským priemerom. Nakoniec - posúďte sami, vyhodnotenie Transparency International Slovensko uverejňujeme v celom znení, ako sme ho obdržali.

Redakčná rada

Ďakujeme za záujem o náš projekt hodnotenia radničných novín aj za zaslanie piatich vydaní obecných novín Valaštianský hlásnik. Vďaka Vášmu podnetu sme mohli periodikum zhodnotiť, výsledok je už zverejnený na internetovej stránke projektu: <https://hlasnetruby.transparency.sk/>

Noviny Valaštianský hlásnik dosiahli celkové hodnotenie (Index Benefit) na úrovni 54,31 %. Znamená to, že sú nad celoslovenským priemerom a zaradili by sa do tretej desiatky v poradí hodnotených radničných novín, čo nie je zlé umiestnenie.

Radi by sme povzbudili tvorcov v ich práci, aj z obsahu novín vidno, že nevznikajú v jednoduchom prostredí. To je zrejme aj jeden z dôvodov, že nemohli dosiahnuť vyšší rating. Dúfame, že naše hodnotenie bude pre tvorcov novín užitočná spätná väzba. Neberte ho, prosím, ako kritiku, ale ako snahu pomôcť.

Základným problémom novín je nízky podiel tzv. politickej plochy, ktorej bolo v hodnotených číslach len 21,16 percenta. Inými slovami to znamená, že noviny sa len na jednej pätine svojho priestoru venujú témam súvisiacim bezprostredne s chodom obce, čo by malo byť jadrom radničného periodika.

V hodnotených číslach sme nezaregistrovali, že by pokrývali zasadnutia obecného zastupiteľstva, mapovali činnosť vedenia obce a obecného úradu z pohľadu dôležitých, či pálčivých tém týkajúcich sa života obce.

Opakujúci sa priestor tu nemajú vyhradený ani poslanci, neobjavujú sa tu v širšom meradle alternatívne názory a nezaznieva tu častejšie ani

prípadná kritika. Pravidelný prístup do obecných novín mal vicestarosta, a to nielen cez svoj stĺpček, ale aj cez informovanie o činnosti miestneho odboru Maticy slovenskej, ktorému predsedá. Dá sa konštatovať, že oproti iným voleným predstaviteľom obce bol zvýhodnený.

Ako problematické sa javí júlové vydanie novín, kde dostali priestor poslanci na zhodnotenie ich pôsobenia vo funkciách. Boli veľmi kritickí k vedeniu obce, čo je v poriadku, vedenie však nedostalo nijaký priestor na túto kritiku reagovať. Minimálne nie je nikde uvedené, že redakcia ponúkla priestor na reakciu, ktorý nebol využitý. Tieto plochy sme tak museli, žiaľ, hodnotiť ako poškodzujúce, čo zhoršilo celkový rating novín. Priestor na zhodnotenie svojej práce, naopak, nedostal starosta obce (ak ho nevyužil, noviny o tom neinformovali).

Nepoznáme celkový kontext, v akom noviny vznikajú. Z hodnotených čísel je však nepochybné, že tvorcovia novín majú potenciál na to, aby kvalita periodika rástla a bola na úrovni najlepších slovenských radničných novín. V tom im držíme palce.

S úctou

Ľuboš Kostelanský
Projektový koordinátor || Project coordinator
Transparency International Slovensko
Bajkalská 25
82718 Bratislava

SÚŤAŽILI SME

Aj napriek tomu, že toto adventné obdobie pred Vianocami je pre mnohých z nás hektický čas vyplnený zháňaním darčiekov, upratovaním a chystaním dobrôt na sviatočný stôl, my sme si povedali, že trošku spomalíme.

Už niekoľko dní pred adventným obdobím sa naši žiaci veľmi usilovne pripravovali na súťaž zručnosti v príprave zemiakového šalátu. Až kým neprišiel ten deň, ktorý mal ukázať, či príprava na súťaž donesie aj „nejaký kov“.

Plní očakávania, strachu, ako to dopadne, dňa 12.12. našu praktickú školu v Liptovskom Mikuláši reprezentovali dvaja žiaci. Julka a Andrej preukázali dobré vedomosti, zručnosti a schopnosti. Žiaci si s úlohami poradili hravo. Výsledok bol „srebrný kov“.

Vianočná atmosféra, vyzdobená škola, veľa priateľov, super nálada - to všetko sme zažili. Šťastní, plní dojmov, spokojní so srebrom a vianočnými darčekom sme sa vrátili domov.

Mgr. I. Setváková,
Ing M. Štulrajterová

BBSK podporila projekt na podporu rozvoja tanečnej a dychovej hudby

Občianske združenie Dychový orchester Valaská získalo podporu z BBSK formou dotácie vo výške 1000 eur na realizáciu projektu „**Podpora šírenia slovenskej tanečnej a dychovej hudby – Dychový orchester Valaská**.“ Zmluva o dotácii bola podpísaná dňa 25.7.2018. OZ sa muselo rozhodnúť, čo z poskytnutej dotácie zakúpi, keďže nie všetko uvedené v projekte sa dalo z dotácie zafinancovať. Za najpotrebnejšie sa stanovilo obstaranie polokošíeľ s potlačou – názvom orchestra, pod ktorým vystupuje, a štátnym znakom pre potreby reprezentácie v zahraničí. Oproti plánovanému počtu 25 ks sa objednalo 29 ks, pretože sme počítali s rezervou pre prípadných nových členov. Zo zvyšných disponibilných finančných prostriedkov z dotácie a z vlastných zdrojov OZ boli dokúpené tri dusítka pre trúbky B a jeden nový nástroj - Trúbka B zn. Yamaha. Výška dotácie bola 1000 eur. Celkové výdavky na projekt boli vo výške 1258 EUR. Spolufinancovanie nášho OZ bolo vo výške 258 eur, čo je 25,80 %.

Za poskytnutie dotácie a podporu nášho združenia a dychovej hudby veľmi pekne ďakujeme. Veríme, že sa vám v novom šate čoskoro ukážeme, no bude to až po zime.

R. Hlaváčik

Koncert TOV v duchu osláv vzniku prvej republiky

Tanečný orchester Valaská opäť prijal pozvanie na účinkovanie v obci Mýto pod Ďumbierom pri príležitosti osláv 100. výročia vzniku 1. ČSR. Výstupeniu sme sa snažili dať príchut atmosféry obdobia prvej republiky, či už v podobe piesní a skladieb, ale aj outfitom našich dám a spevákov. Ďakujeme za pomoc Terke Kúrovej a za pekné fotky Ivanovi Bruchalovi.

Všetkým prajeme šťastný nový rok!

Mgr. Róbert Hlaváčik
Foto: Ivan Bruchala

Betlehemci v detskom domove

Aj my, deti z Detského domova vo Valaskej, slávime sviatky narodenia Ježiška. Zúčastnili sme sa predajných trhov na námestí, kde sme ponúkali svoje výrobky a tešili sme sa z predvianočnej atmosféry. Pod stromčekom sme si našli každý svoj vysnívaný darček. Na Štedrý deň k nám pred večerou zavítali betlehemci s koledou a ukázali nám betlehenskú hru. Aj takto nám väčší kamaráti spestrili a spríjemnili Štedrý deň.

Deti z DeD Valaská

Vďaka za krásne popoludnie

V piatok 23.11.2018 pozvali do rozprávkového sveta svojich starých rodičov žiaci piatych tried Základnej školy Jaroslava Simana vo Valaskej.

Deti spolu so svojimi starkými porozprávali, čo najradšej spolu robia. Stará mama Srnková prečítala pekný príbeh. Z prípravných slov sme tvorili spoločne literárne útvary. Posedeli sme si

pri koláčikoch od starých mám a kavičke, ktorú pripravili pani učiteľky. Bolo to poseedenie, na ktoré nikdy nezabudneme. Veľké ĎAKUJEME patrí pani učiteľke Mgr. Skladanej a pani učiteľke Mgr. Tyčiakovej za príjemne strávené chvíle v príjemnej atmosfére školskej knižnice pri sviečke. Za vďačných starých rodičov Katarína Sepešiová

POĎAKOVANIE

Chcel by som sa poďakovať všetkým občanom našej obce, ktorí si 10.11.2018 našli čas a prišli k volebným urnám. Vďaka vašej účasti máme zvoleného starostu a 11-členný poslanecký zbor. Zhodnotili ste aj moje poslanecké pôsobenie za obdobie 2014 - 2018. VALAŠTANIA, vaša „známka“ za moju angažovanosť, snahu, kreativitu a posúvanie vecí správnym smerom v rámci mojich schopností, možností, vedomostí, ale hlavne kompetencií je, že ste si ma OPĎTOVNE zvolili za poslanca na obdobie 2018 - 2022. VEĽKÉ ĎAKUJEM za podporu patrí mojej manželke, rodine, priateľom, podporovateľom, SNS a všetkým tým, ktorí ste ma prišli podporiť k volebným urnám! 420 hlasov je pre mňa veľká pcta a výzva vás nesklamam!

PaedDr. Matúš Magera

POĎAKOVANIE

Ďakujem týmto všetkým Valašťanom, ktorí mi dali hlas a dôveru v komunálnych voľbách 10. novembra 2018. Verím, že spoločným úsilím všetkých poslancov s cieľom bojovať za dobrú vec a nie proti, sa nám v dobrej spolupráci s pánom starostom podarí spravovať a rozvíjať našu obec k spokojnosti nás všetkých.

Róbert Hlaváčik

Matičný hlas

MATIČNÝ DEŇ

Priblížiť MS všetkým vekovým kategóriám nielen v obci, ale aj v širšom okolí - **Matičný deň** sa konal v nedeľu **18.11.2018** /dátum nie je náhodný - 20. 11. 1869 sa narodil prvý predseda nášho MO/, program pozostával z doobednej časti - športovej a poobednej časti - kultúrnej.

Florbalový turnaj niesol meno prvého predsedu MO MS Valaská, Andreja Zafku. Premiéra Zafkovho pohára dopadla na výbornú a aj nová vizualizácia jeho portrétu. Turnaja sa zúčastnilo 5 družstiev - 30 mladencov a 1 deva si vzájomne zmerali sily. Pozdraviť prítomných prišla aj pani riaditeľka Mgr. Štefánia Piliarová a starosta obce Valaská Ing. Juraj Uhrin. Bývalí, ale aj súčasní žiaci ZŠ Jaroslava Simana si zaspomínali

MATIČNÍ JUBILANTI

Členovia výboru pripravili 23. 11. 2018 krásne piatkové poobedie pre svojich jubilujúcich členov. V priestoroch výstavnej siene sa v kultúrnom programe predstavili žiaci ZŠ J. Simana spevom, tancom a básňou. Žiaci ZUŠ nás potešili spevom a hrou na rôzne hudobné nástroje ako napríklad fujara, akordeón či keyboard. Pre každého jubilanta bol

***Drahí Valaštania, sestry a bratia matičiari,** jesenný čas veľmi rýchlo preletel a ani sme sa nenazdali, máme zimu, najkrajšie sviatky v roku a príchod nového roka 2019. V posledných mesiacoch roka 2018 matičiari predstavili ďalšiu novinku - **Matičný deň** obce Valaská. Adventný čas nám neúprosne priblížil sviatky Vianoc.*

nali a aspoň na chvíľku sa vrátili v čase späť do základnej školy. V tento deň bol každý víťazom. Každý účastník dostal pamätnú medailu a tiež si mohol pochutiť na výbornom gulášu od poľovníka Janka Badinku z Hronca. Prvé tri miesta boli ohodnotené aj víťaznými pohármi.

Poobedný program patril kultúre. Naše pozvanie okrem iných prijal aj podpredseda MS Mgr. Marek Hanuska, regionálni predstavitelia MS a zamestnanci OcÚ vo Valaskej. Sála v KD vo Valaskej bola zaplnená do posledného miesta. Na začiatku vystúpil FS z Bravčova. Následne sa uskutočnil symbolický akt krstu nových valaštianskych krojov vodou z Hrona. V mužskom kroji bol oblečený Matúš Karol a v ženskom kroji Martina Fašková, žiaci deviateho ročníka našej základnej školy. Po tomto akte predseda MO MS oficiálne prijal 9 nových členov

/2 sa nezúčastnili osobne z rodinných dôvodov/, ktorým odovzdal kvietok a preukaz člena MS. Záver programu patril spevokolu Lipka pri MO MS, ktorý 3 ľudovými piesňami potešil prítomných. Na konci slávnosti si prítomní zaspievali hymnu MS. Počas celého programu sa nám prihovárala moderátorka programu, matičiarka Alenka Kureková.

pripravený spomienkový dar a kvietok. Matičiari opätovne vytvorili jednu veľkú rodinu. Každý člen je platným členom a nielen formálnym, bez rozdielu veku, pohlavia, či pracovného a osobného zaradenia. Ďakujeme vám za čas, ochotu a energiu, ktorú ste nám venovali a stále venujete v prospech MS. Na túto milú slávnosť prijala pozvanie 16 oslávencov, 6 oslávencov dostalo spomienkový dar dodatočne.

ADVENTNÝ ČAS

Počas štyroch adventných nediel v decembri sme spoločne na námestí zapalovali adventné sviece, pričom sme vyhlásili matičnú zbierku pre sociálne slabších občanov našej obce /celkový výnos zbierky bol 160 eur, ktoré boli rozdelené formou potravinových darov pre 9 občanov našej obce. Tých, ktorí to najviac potrebujú, členovia výboru dňa 20. 12. 2018 navštívili a odovzdali im tento dar. Boli veľmi milo prijatí a rozprávali sa spolu s nimi/. Každá adventná nedeľa bola o 14:00 venovaná krátkemu kultúrnemu programu, doplnená úvahami nášho predsedu. Prvú sviecu zapálili deti ZŠ J. Simana

a farský administrátor obce Valaská posvätil adventný veniec a sviece. Druhú sviecu zapálili žiaci ZUŠ, tretiu zapálili deti našej MŠ a poslednú štvrtú deň pred Štedrým dňom symbolicky zapálil starosta obce s novozvoleným obecným zastupiteľstvom. Adventný veniec nám vyzdobili žiaci a pedagógovia OIU, konštrukciu a samotný veniec postavili Technické služby Valaská, ozvučenie zabezpečil Tanečný orchester Valaská. Všetkým vyššie spomenutým veľmi pekne ďakujeme za pomoc a realizáciu veľmi peknej a teraz už aj charitatívnej myšlienky. Zároveň ďakujeme aj všetkým vám, ktorí ste akoukoľvek čiastkou prispeli do Matičnej zbierky 2018.

ŠTEDRÝ VEČER PRI STOLE

V izbe, kde sa večeralo, sa nesmelo zapalovať svetlo. Keď odbila šiesta hodina, otec zazvonil na zvonček, zapálili sa sviečky na stromčeku a rozsvietilo svetlo. Nesmela chýbať modlitba, potom príhovor najstaršieho člena rodiny (najčastejšie otca). Čo nesmie chýbať na stole? Pod obrusom nesmel chýbať peniaz, na stole svätená voda a sviečka. Všetko malo svoje poradie, na prípitok bola rascovica, oblátky (pekli sa v dolnej škole pod vedením manželky správcu školy, týždeň predom ich deti roznášali po dedine), med, hrach, opekance s makom, varené hrušky, slivky a jabĺčka so škoricou a klinčekmi, cesnak, ovocie, orechy, chlieb, kapustnica s hubami, ryby (lovili sa lipne v Hro-

ne), šalát. Na stole nesmel byť nôž, chlieb sa len lámal. Vo váze rozvoniavala čečinka.

Po štedrej večeri sa spievala pieseň: „Prišli sme Vám zaspievati, naša milá tetka. Upečte nám taký koláč, slivák do prosriedka. Budeme Vás tetkou zvati, aj za tetku uznavati, naša milá tetka, slivák do prosriedka. A ti Jožo /gazda/, pes ožrať, krivo fľašu držiš, nedoľeješ, nedolievaš, tak ti Paľku /ženu/ sudiš. Keď ti budeš tak robievať, bude sa ti zle vodieť, bude ťebe pekne na lavičky v pekle. Šťastné sviatky.“

Matičný hlas pre vás pripravil výbor MO MS Valaská

Vianoce

*Je čarovný decembrový deň.
Deň pred sviatkom narodenia
Pána.*

*Prišla tá pomyslená chvíľa,
od Boha nám daná.
Čakaná, vysnívaná,
symbolicky rokmi predurčovaná,
túžbou srdca i duše
už celé tisícročie
s ľuďmi celého sveta zviazaná.
Stojíme v tichej pokore
pri svetle štyroch sviečok
adventného venca.
Ruky otcov i matiek
zdobili jeho tvár.
Nevinné hlásky našich detí
a biela snehová perina
umocňuje čaro očakávania
doby Vianoc,
v dychu adventnej noviny
plameň sviečok
zapaluje v našich srdciach
vzácný cit spolupatričnosti,
šťastia, pokoja, lásky i rodinného
blaha.*

*Spolu sa skláňame pred zázrakom,
čo sa v Betleheme stal,
aby nám žiariacou hviezdou
cestu životom ukázal.
Štyri symboly adventných dní,
štyri slová v nich ukryté
sú pre nás pozvánkou.
Pozvánkou na slávenie vianočnej
doby.*

*Plameň tej pravej sviečky
hovori o nádeji,
že ako po noci príde deň,
tak kto blúdil v tme,
jej svetlo mu správnu cestu ukáže.
Plameň tej druhej sviečky
symbolizuje priateľstvo.
Aby človek nesúdil, lebo bude
súdený.
Plameň tretej zapálenej sviečky
žiari pre radosť,
že máme mier
a že ho chceme pre ľudí na celom
svete.*

*Tam štvrtý plameň
vyžaruje do našich srdiec,
príbytkov a celého bytia
nehynúcu lásku,
ten najkrajší cit života.
Nech duch adventu
ponesie našu lásku
do vianočnej pohody!*

*Nech ona je
nádejou, mierom a priateľstvom!
Nech ňou je osvetlený každý deň
nášho spoločného života!
Nech sú tohtoročné
sviatky Vianoc
pre každého z nás
pre všetkých Valašťanov
krásne a požehnané!
Ing. Anna Fischerová*

*Daj Boh šťastia tejto zemi, všetkým národom.
Nech im svetlo hviezdy lásky ožiaruje dom.
Hladným chleba dobrého, chorým zdravia pevného.
Daj Boh šťastia tejto zemi, všetkým národom...*

**Matičiar z Valaskej Vám prajú krásne sviatky
a úspešný štart v Novom roku 2019!**

Živý betlehem vo fotografiách

21. decembra 2018 sa tak, ako každý rok, uskutočnila akcia Živý betlehem.

Naši betlehemci sa zúčastnili aj na 19. ročníku Pastierskych hier vianočných v Lome nad Rimavicou.

Vianočný koncert

Najkrajšie sviatky v roku sú už síce za nami, ale my si ich aspoň trochu nostalgicky pripomenieme spomienkou na krásne sviatočné popoludnie na 2. sviatok vianočný, kedy nášho Kostola sv. Martina vo Valaskej prišli našich farníkov potešiť svojím programom chlapi z Dolnej Lehoty. Toto spevácke združenie 7 chlapcov predviedlo krásne pásmo vinšov a kolied pre všetkých, ktorí premohli svoje pohodlie a prišli 26. decembra popoludní o 14,00 hod. do Kostola sv. Martina. Všetci si spolu so speváckou skupinou pre dieťaťom v jaslíkách zaspievali známe vianočné koledy ako Búvaj dieťa krásne, či dobre známu Tichú noc, ale aj iné. Ďakujeme chlapcom z Dolnej Lehoty za ich nádherný program, ktorý potešil všetkých prítomných a zároveň ďakujeme aj duchovnému otcovi Romanovi za ich pozvanie a vytvorenie tak príjemnej sviatočnej atmosféry.

Oživením vianočného obdobia v našej farnosti bol aj vianočný koncert zmiešaného spe-

váckeho zboru pri MO MS Lipka vo Valaskej. V nedeľu 30. decembra na Sviatok sv. rodiny popoludní o 15,00 hod v našom farskom Kostole sv. Martina vo Valaskej predviedol pásmo slovenských kolied pre potešenie všetkých

prítomných. Známe piesne v ich podaní boli hodnotným oživením sviatočného popoludnia a umocnili sviatočnú atmosféru vianočného obdobia. Ďakujeme za pekné vystúpenie.

Marika Pančíková

DO NOVÉHO ROKU 2019

Tak. Ďalší osmičkový rok máme za sebou. 1918, 1948, 1968, 2018. Každý z nich bol poznačený búrlivými emóciami, ktorých následky sme prežívali mnoho rokov, pozitívne, ale aj negatívne. Každý do nášho života priniesol poriadnu zmenu. Pripomeňme si aspoň ten posledný, 2018. Čo nám priniesol? Už na začiatku dvojnásobnú vraždu na objednávku, vraždu dvoch mladých ľudí, investigatívneho novinára Jána Kuciaka a jeho priateľky Martiny Kušnírovej. Následné protesty na námestiach „Za slušné Slovensko“ z iniciatívy mladých ľudí, najväčšie od Nežnej revolúcie, s požiadavkou predčasných volieb a vyšetrenie vrážd. Následne odchod z vlády Róberta Fica, Róberta Kaliňáka, Tibora Gašpara, aj s niektorými spolupracovníkmi. Vzatie do väzby Mariána Kočnera, Pavla Ruska. Škandály vo vládnej koalícii, hanba podpredsedu Andreja Danku zo SNS, ohováranie a konšpirácie, šírenie klamstva a poplašných správ z vládnej koalície, najmä SNS a Smeru, jesenné komunálne voľby. V rámci celého Slovenska boli zvolení najmä nezávislí kandidáti a kandidáti z opozičných strán /SAS, OĽANO, Sme rodina, Spolu.../. Vládne strany zaznamenali výrazný pokles, podobne ako v roku 2017 vo voľbách do VÚC.

A ako to bolo u nás v obci? Úplne naopak, s výraznou prevahou už tradične strán SNS a Smeru, tiež nezávislí kandidáti. Ostáva nám len veriť tomu, čo tvrdia niektorí ľudia, že nie je dôležité, za akú stranu kto kandiduje, ale aký je človek. V menších obciach, ako je tá naša, to azda aj platí.

Nuž, musíme veriť, že sme si dobre zvolili a že nám to svojou prácou pre obec potvrdia. Bolo by dobré, aby sme si zaznamenali ich sľuby, aby sme ich mohli s nimi po štyroch rokoch konfrontovať. Pri týchto ich sľuboch a plánoch by sme im ako dobrí občania mohli pomáhať, veď ide o nás všetkých. Pomáhať aj tým, že ak by nám dali možnosť a priestor upozorňovať na to, čo treba, kde je nejaký problém, kde sa deje niečo nekalé, ale aj pochváliť, ak bude čo. **Aj občania musia byť aktívni, ak sa má Valaská posunúť ďalej.**

Zaželajme novozvoleným veľa chuti do práce, odvahy, sily, vytrvalosti, dobrých nápadov, ktoré aj dovedú do zdarného konca. Nech sa im v práci pre obec darí, nech počúvajú hlasy slušných občanov, pre spokojnosť nás všetkých!

Pri tejto príležitosti vás chcem požiadať o spoluprácu. V tomto roku 2019 si pripomenieme **30. výročie Nežnej revolúcie, 17. november**. Aj v našej obci sme sa stretávali na námestí, v kostole, kinosále, aby sme podporili myšlienky Nežnej a dosiahli tak zmenu, koniec vlády jedinej strany, KSČ, pod silným diktátom z Moskvy a budovanie demokratického štátu. Aj keď sme pre demokraciu ešte zďaleka nedozreli a mnohí len obracajú kabáty, udiali sa v našom štáte veľké zmeny, ale aj negatívne, s ktorými sme na námestiach nepočítali a ich následkov sa len ťažko budeme zbavovať.

A teraz k veci: **Chceme na november 2019 pripraviť vo výstavnej sieni OÚ výstavu fotografií s touto témou, s kultúrnym programom, so spomienkami organizátorov a účastníkov.** Zhodnotiť tak trochu, čo sa podarilo, čo nie, čo by sme teraz, s odstupom času urobili ináč, o čo vlastne išlo. Ak by ste z tohto obdobia mali nejaké fotografie, plagáty, letáky a pod. budeme radi, ak nám ich poskytnete, prípadne pomôžete pri organizovaní tohto spomienkového podujatia radou, osobnou angažovanosťou.

A ešte jedna múdrosť pre našu terajšiu aj budúce vlády. Vlastne pre nás všetkých: „Kto stavia na ľudskej hlúposti, padne pod ťarchou vlastnej nenažranosti.“ Ak chceme, aby sa ideály Nežnej naplnili, musí začať každý od seba, bez klamstva, pretvárk, s čistými myšlienkami, jasnými cieľmi a smelými činmi. Každý tam, kde sa nachádza. Nenechajme sa klamať! Vážme si svoju krajinu, chráňme si prírodu, snažme sa byť sebastační, čestní a priateľskí k sebe, ale aj k iným štátom, ale zároveň byť sami sebou a stavať na dobrých skúsenostiach našich predkov. K tomuto nás má viesť vláda, VÚC, komunálne inštitúcie, víťazi vo voľbách. Od nás, občanov tohto štátu záleží, akých zástupcov si zvolíme, komu dáme dôveru vo voľbách, tak nepodliehajte klamárom, ohováračom, zahmlievateľom, konšpirátorom a populistom, ktorí túžia len po moci, po peniazoch a vidia len sami seba.

M. Pacerová

Čo rozprávali pamätníci

AKO SME PREŽÍVALI VOJNOVÉ ČASY

Front 2. svetovej vojny sa približoval od východu k našim hraniciam. 29. augusta 1944 bolo vyhlásené SNP. Niektorí mladí chlapi a mládenci z dediny odchádzali do hôr k partizánom, iní narukovali do breznianskych kasární ako povstaleckí vojaci. Civilné obyvateľstvo Valaskej tušilo vážnosť situácie, no hrôzy vojny, čo na vlastnej koži prežili, si nevedeli predstaviť ani v najhoršom sne.

Svoje spomienky, ktoré nevyprchali ani po mnohých rokoch, rozpráva moja teta Veronika:

„Bol 24. október 1944. Nemecké jednotky postupovali zo všetkých strán, aby potlačili SNP. Ľudia z dediny mali strach, preto utekali celé rodiny, ukryť sa do hôr. Niektorí išli do kolíb v chotári obce, iní na Tále alebo do Richtárova. Mala som vtedy 13 rokov. Bývali sme v dedine, oproti kaplnky. Mama ma poslala na Ihráč, k starým rodičom z otcovej strany, aby som zistila, kde mienia evakuovať. Išla som ulicou, popri domoch. Všade bola tma ako v rohu, okná mali ľudia zadebné doskami. Na Zahumná som prechádzala cez Mlynárovo dvor. Keď som chcela otvoriť bráničku na konci dvora, narazila som do konskej hlavy. Aj kôň sa naľakal, bol vyhladovaný, vysilený, tak si hlavu oprel o bráničku. (Kone z breznianskych kasární sa potulovali voľne po okolí.) V tme som ani nevedela, čo

aj do pol kolies. Starému otcovi prišlo ľuto umoreného a zablateného židovského dieťaťa, tak celú rodinu zobral na voz a ich vozík priviazal za voz. Na kuse cesty sa odviezli, no oni mali namierené do Krpáčova a my do Richtárova. Keď sme prišli na určené miesto, chlapi zoťali stromy a spravili kolibku, ktorú prikryli čečinou. Umočení, uzimení a hladní sme tam trpeli, no najhoršie to bolo s malými deťmi. Evka Mojžišová od Kochanov bola ešte v detskej perinke. Už ani neviem, kto nám doniesol správu z dediny, že Nemci všetkých, čo sa ukrývajú v horách, budú považovať za partizánov a postreľajú ich. Tak sme sa mnohí vrátili domov. V čase našej neprítomnosti Nemci po domoch rabovali. Keď som videla tú spúšť, rozplakala som sa. Dvere povytiahne z pántov, nábytok roztrepáný, šatstvo potrhane na kúsky. Išlo mi srdce puknúť, keď som videla môj zničený kraj. Špajza bola vykradnutá, zostalo v nej len zopár pohárov uhoriek. Odvtedy sme sa až do oslobodenia zdržiavali v pivnici. Bol s nami aj môj otec, ktorý sa ako povstalecký vojak po potlačení povstania vrátil domov. Prišli k nám aj príbuzní, ktorí nemali pivnicu. Spávali sme na krumpliach, na ktoré ženy pokládli vrecia naplnené senom.

Na Štedrý deň lietadlá bombardovali Brezno. Polnočná omša sa preto v našom valaštianskom kostole odbavovala na druhý deň popoludní. Zúčastnili sa jej aj Nemci, ktorí bývali v našej obci, aj tí, čo sa ubytovali u nás. Aj cez omšu bombardovali Brezno, nemeckí vojaci kričali na ľudí, aby si ľahli na zem. Nastal plač a krik a videla som, že aj niektorí vojaci plakali. Ani im to nebolo všetko jedno. Keď sme prišli domov, mama nachystala skromné jedlo a pozvala k stolu aj našich „nájomníkov“, nemeckých vojakov. Boli vianočné sviatky, ale aké? Ani pokoj, ani mier.

Pri prechode frontu, od 31. januára 1945 bola

naša obec vystavená strelám po dobu siedmich týždňov. Keď niekedy strelba počas dňa utíchla, ľudia vyšli z pivníc na dvor, do maštale. Druhého februára otec zistil, že nám Nemci odviekli z maštale dve veľké kravy, ktoré priahal aj do záprahu. Zostala nám len malá kravička na mlieko a krumple v cárkoch, to bola naša poživeň. To sme ešte netušili, že môže byť aj horšie.

Stalo sa to 23. februára 1945 popoludní. Starý otec aj s mojím otcom vyšli pred dom. Vtom na dvor dopadol delostrelecký granát. Bol to ohlušujúci rachot. Vyvalilo nám dvere a rozmetalo celý gang. Črepina zasiahla môjho otca, zostal ležať mŕtvy. Mal vtedy len 42 rokov. V dolnej kuchyni pred pivnicou čepi-

Štefan Bánik, obeť 2. svetovej vojny

na poranila ruku aj mojej sedemročnej sesternice. V ten deň už nepadla na Valaskú ani jedna strela. Ja som utrpela taký šok, že som sa dlho nemohla zo smrti otca spamätať. Truhly pre mŕtvych civilistov vyrábali stolár Jožko Katreniak. Nočnou hodinou odniesli chlapi truhlu s nebohým otcom do kostola. Obete frontu nemohli pochovať, lebo v tých dňoch nastali veľké boje. Rumunské vojská prelomili 25. februára nemeckú obranu a postúpili od Brezna ku Valaskej. Pochovávať sa nedalo ani po oslobodení obce (6. marec). Nemci ostreľovali Valaskú od Podbrezovej ešte ďalšie dva týždne. Deň pohrebu obetí určili na 13. marec 1945. Smútočný obrad nad hrobom predniesol obeťavý človek, páter Alojz Kolmačka. Truhlu s mojím otcom spustili do jamy, zvony začali vyzváňať a do toho dopadla na Valaskú strela od Podbrezovej. Všetci príbuzní, zúčastnení na pohrebe, sa utekali ukryť do kostola. Páter Kolmačka zostal stáť a modlil sa pri truhle ďalšej obeť, ktorú ešte nestihli spustiť do hrobu. Potom už strelba prestala.

Otec nám veľmi chýbal, no museli sme žiť ďalej.

Keď sa front konečne vzdialil od Podbrezovej, bolo potrebné postaviť nový gang, lebo sme do horného bývania chodili rebríkom. V našom humne boli pobité kone nemeckých vojakov. Aj tí tam prišli o život, keď chovali kone. Strela dopadla priamo na strechu humna. Mŕtvych vojakov si Nemci odvážali, no obec sa musela postarať asi o 140 zabitých koní po celom chotári. Tie, čo boli v obci, zakopali na Dolných záhradách, na konci Haghove záhrady.

Mama vdova musela zastáť aj chlapeckú robotu, vedela sa v živote obracať. Žili sme spolu aj so starým otcom, Martinom Bánikom Krivým, ktorý sa aj napriek ťažkému životnému údely dožil pekného veku 93 rokov.“

Podľa rozprávania pani Veroniky Belasej rod. Bánikovej zapísala Mária Luptáková

Dom na dvore zvanom u Trangošov postavil Martin Bánik Krivý

je to za čudo, ale na môj hrôzostrašný krik povybehovali všetci Mlynárovci a odprevadili ma ku starým rodičom. Tí sa rozhodli ísť ráno na voze s volským záprahom na Tále. Príbuzní ma zaviedli domov, no naši sa dohodli so susedmi, že pôjdu do Richtárova. Včasráno zapriahol starý otec dve veľké kravy do voza. Mama zbalila najnutnejšie veci a tretiu, takú menšiu kravičku, priviazali za voz. Spolu s rodinou Mojžišovou od Kochanov a Kúdelkovou od Bajkov sme sa pobrali Urokyťou do Podbrezovej. Pršalo, bolo sychravo a chladno. Keď sme odbočili smerom na Hornú Lehotu, stretli sme židovskú rodinu s vozíčkom, na ktorom si viezli kufre. Cesta bola rozbahnená, niekde nám voz zapadol

Pre majiteľov psov

Obecné zastupiteľstvo vo Valaskej ešte v roku 2003 vydalo všeobecné záväzné nariadenie, ktorým sa upravujú podmienky držania psov na území obce Valaská. Vo Valaskej evidujeme v súčasnosti 359 psov, ktorých majiteľmi sú fyzické alebo právnické osoby. Žiaľ, nie všetci majitelia a držiteľia psov sú zodpovední a svedomito zbierajú exkrementy po svojich miláčikoch a umiestňujú ich do špeciálnych nádob.

Veľkým problémom to nie je len z hľadiska čistoty, dobrého spolunávania, ale hlavne z hľadiska hygieny, ochrany a bezpečnosti. Pri nedostatočnej hygieny sa môžu deti nakaziť na trávnikoch a pieskoviskách rôznymi baktériami, parazitárnymi či vírusovými ochoreniami. Patrí medzi ne salmonelóza, giardióza, tokoxaróza či pásomnica psia.

Upozorňujeme majiteľov a držiteľov psov, aby sa správali zodpovedne k ostatným spoluobčanom a k svojmu okoliu.

Ing. Miriama Murínová
odborný referent

Oznam pre občanov

Obyvatelia, ktorí kúria pevným palivom, majú v tomto období problém s umiestnením popola. Popol však nepatrí medzi komunálne odpady, nakoľko ide o odpad zo spaľovania, preto sa stáva, že pracovníci zbernej firmy Profax, keď uvidia na vrchu nádoby popol odmietnu kuka nádobu vysypať. Najekologickejším spôsobom ako nakladať s popolom je využiť ho v komposte alebo na posypanie zľadovateľných chodníkov. Určite nedávajte do kuka nádob popol ešte horúci. Vaša nádoba bude mať potom kratšiu životnosť a ak sa horúci popol dostane do smetiarskeho auta, môže následne spôsobiť požiar. Firma Profax odporúča, ak na popol naozaj nemáte iné využitie, vychladnutý popol dajte do kuka nádoby v igelitovej alebo papierovej taške.

Ing. Miriama Murínová
odborný referent

Polícia upozorňuje

Domáce násilie je vážnym problémom, ktorý sa vyskytuje vo všetkých vrstvách spoločnosti. Je protiprávnym konaním, ktoré z hľadiska závažnosti môže naplňať skutkovú podstatu priestupku alebo trestného činu. Má rôzne formy. Najčastejšie sa vyskytuje vo forme fyzického, psychického, sexuálneho, ekonomického alebo sociálneho násillia. Pre domáce násillie je charakteristické to, že k nemu dochádza medzi najbližšími osobami a má hlboký dopad na celú rodinu. Páchateľ domáceho násillia na verejnosti dokáže kontrolovať svoje správanie, môže mať dobré vzťahy so svojím okolím, na pracovisku môže byť obľúbený. Násilnícky sa správa len v súkromí, takže okolie o jeho agresívnom

správaní spravidla ani netuší.

Policačný zbor sa v rámci svojej činnosti stretáva s rôznymi formami domáceho násillia. Často však ide o latentnú kriminalitu, o ktorej sa ani nedozvie, pretože ju obeť alebo iné osoby (napr. príbuzný, svedok, priateľ, spolupracovník a pod.) z rôznych dôvodov neoznámia. Policačný zbor svojou vlastnou činnosťou nedokáže zabrániť páchaniu tejto trestnej činnosti bez spolupráce s obeťami, blízkym okolím obetí, sociálnymi pracovníkmi, pracovníkmi školstva, zdravotníckymi pracovníkmi a pod.

Odporúčania v prípade, že ste sa stali obeťou násillia: prelomte mlčanie a povedzte to niekomu, neobraňujte svojho násilníckeho partnera, násillie neprestane samo, nečakajte až to bude horšie a nezabúdajte, že sú ľudia, ktorí vám môžu pomôcť a podporia vás pri premene vášho života.

POĎAKOVANIE

Miestna organizácia ŤZP ďakuje Obecnému úradu Valaská, že umožnil a finančne podporil relax na hoteli Stupka - Tále vo wellness v jedno pekné pondelkové popoludnie. Bolo nám veľmi príjemne, ďakujeme.

A. Slivková

**„Budte milí vždy,
keď je to možné.
Vždy je to možné.“**

*Dalajláma,
duchovný vodca Tibetu*

Farebná abeceda triedenia

Do žltého kontajnera na plasty patria:

PET fľaše, plastové obaly z potravín, kozmetiky a čistiacich prípravkov, fólie, vrecká, igelitové tašky, vedrá, obaly z CD či prepravky z fliaš. Pred vyhodnením je vhodné ich jemne vypláchnuť a ich objem zmenšiť na minimum. Do žltej nádoby môžete pokojne hodiť aj polystyrén, plechovky, konzervy, kovové súčiastky, drôty a káble (bez bužírky), alobal, či starý kovový riad, tetrapaky.

Nepatria sem:

pneumatiky, hrubo znečistené

plasty z masných olejov či pást, nebezpečných látok, zeminy a fariet, kovové obaly obsahujúce zvyšky nápojov a potravín, tuby z krémov a pást, chemicky znečistené kovy, mäkké vrecká z kávy a instantných polievok.

Do modrého kontajnera na papier patria:

papierové obaly, noviny, časopisy, knihy bez pevnej väzby, zošity, listy, kancelársky papier, lepenka, krabice, kartóny, katalógy, letáky, plagáty, obálky, pohľadnice, ba aj krepový papier.

Nepatria sem:

nápojové kartóny, silne znečistený či masný papier, papier s hliníkovou fóliou, voskovaný papier, obaly na mrazené potraviny, škatulky z cigariet, kopírovací papier, termopapier a mokry papier.

Do zeleného kontajnera na sklo patria:

sklenené nádoby, obaly, fľaše, poháre, fľaštičky z kozmetiky či liekov, sklenené črepy, okenné sklo bez rámov a aj sklo z okuliarov.

Nepatria sem:

zrkadlá, pozlátané a pokovované sklo, žiarovky a žiarivky, drôtené sklo, autosklo, technické sklo, sklo

s obsahom chemických látok, TV obrazovky a monitory, porcelán, keramika, dymové sklo a ani plastové štuplíky a korky zo sklenených fliaš.

Kuchynský olej: na našom zbernom dvore na Hronskej ulici je umiestnená zberná nádoba, do ktorej môžete vložiť použitý kuchynský olej (z fritovania, pečenia, grilovania, vyprážania a podobne) v uzatvorenej PET fľaši.

Všetky informácie o triedení môžete nájsť aj na www.triedime.sk.

Ing. Miriama Murínová
odborný referent

Blahoželanie

*Dožiť sa radosti kvitnúceho rána
je zážrak milosti, najkrajší dar Pána.
Aj my dnes želáme dobrého zdravíčka
pre našu babi od Pána z nebička.
Len to najkrajšie, čo život môže dať,
chceme Ti pri Tvojom 90-ročnom jubileu priať.
Nech slza bolesti Ti tvár nikdy nezmáča,
žiaľ a smútok nech sa Ti chrptom otáča,
nech len zdravie, šťastie, láska a доброта
sú náplňou ďalších rokov Tvojho života.*

Dňa 6. januára si pripomíname vzácné životné jubileum našej drahej mamky, babky a prababky **Júlie Banetkovej**.

Babička naša najdrahšia, všetci Ti zo srdca prajeme ešte veľa krásnych rokov, aby Ti zdravíčko slúžilo a aby si si užívala roky jesene života v pokoji a radošti.

To Ti zo srdca prajú deti s rodinami a celá ostatná rodina, priatelia a známi. Bud' tu ešte dlho medzi nami.

105. narodeniny

*V mesiaci október, ktorý sa spája
aj s úctou k starším, nám bolo čťou
a príjemným potešením v mene
obecného úradu navštíviť a poblahoželať
našej najstaršej občanke
vo Valaskej, Paule Simanovej.
Malá, útlá starénka s milým úsmevom
sa dožíva krásneho úctyhodného
veku 105 rokov. Aj napriek
zdravotným ťažkostiam spájaných
s vekom nás rodina Pauly Simanovej
srdečne privítala. Spolu sme si
zaspomínali na časy minulé, ale
o žiadnom recepte na dlhovekosť
sme sa nedozvedeli. Pani Paula
Simanová venovala v tomto krás-*

nom veku aj svoj podpis do obecnej kroniky a bude zapísaná do dejín ako najstaršia obyvateľka obce Valaská.

Silvia Krupová

SPOMIENKA

26.11. sme si pripomenuli už 8 rokov od smrti JOZEFA SLIVKU, človeka nadaného a zručného v každej oblasti. Diela z jeho rúk zdobia náš obecný úrad. V obradnej miestnosti je nadrozmerná socha Vladislava Valacha s kráľom Matejom Korvínom a ovcami. Na budove hasičskej zbrojnice je jeho socha sv. Floriána, patróna hasičov. Mnoho diel z jeho bohatej tvorby máme viacerí vo svojich domácnostiach. JOZEF SLIVKA žil a tvoril, ako vravel, podľa vzoru predkov a neskonal si vážil kultúru a tradície našich otcov a materí. Všade, kde mohol, reprezentoval nielen našu Valaskú, ale celý kraj. Hrdo nosil kroj a píšťalku. Vždy bol ochotný pomôcť slovom, činom. Zanechal v nás veľa nezabudnuteľných zážitkov, ktoré sa zdajú aj po toľkých rokoch úplne svieže. Bral nás so sebou na jachtu, na krňačky, na splavy. Aj keď je to už toľko rokov, stále máme na neho nezničitelné spomienky a ostáva v našich srdciach a životoch. Tešil by sa, keby sme si na neho spomenuli nielen s láskou, ale aj s úsmevom. Kto ste ho poznali, venujte mu spomienku. My tak robíme denne.

Jeho rodina

SPOMIENKY

*Každý z nás niekoho stratil a niečoho sa musel
vzdať, preto je lepšie sa nevracať a len spomínať.*

Dňa 2. novembra sme si pripomenuli prvé výročie, čo nás navždy opustil náš manžel, otec, starý otec, švagor a blízky príbuzný

Dušan Mojžiš.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu s nami tichú spomienku.

*Slza v oku, v srdci žiaľ, čo nám bolo drahé, osud
vzal. Odišiel si všetkým, čo ťa radi mali, bez toho,
aby nám tvoje ústa zbohom dali.*

Tá rana stále bolí a zabudnúť nedovolí.

So smútkom v srdci sme si 18. decembra pripomenuli 15 rokov, odkedy nás navždy opustil náš drahý

Anton Klajdáč.

S láskou spomína manželka a dcéra s rodinou.

*Slza v oku, v srdci žiaľ, čo drahé nám bolo, osud
vzal. Odišli ste nám, všetkým, ktorí vás radi mali.
Odišli ste bez toho, aby nám vaše ústa zbohom
dali. Len ten, kto niekoho navždy stratí, vie, čo je
bolesť a žiaľ. Tá rana v srdci stále bolí a zabudnúť
nedovolí.*

So smútkom v srdci si 28. januára pripomenieme 3. výročie, kedy nás navždy opustila naša drahá mama a babka **Margita Firčová** a 12. februára si pripomenieme 1. výročie, kedy nás navždy opustil náš drahý otec a dedko **Štefan Firča** z Valaskej.

S láskou a úctou spomínajú syn Jaroslav s rodinou a dcéra Blanka s rodinou.

*Žiarila z Teba láska a добрota, budeš nám chýbať do konca života.
Aj keď už nie si medzi nami, v našich srdciach žiješ stále s nami.*

Dňa 8. januára sme si pripomenuli výročie nedožitých 100 rokov života našej drahej mamy, starkej, prastarkej

Matildy Rausovej.

S láskou a úctou spomína celá rodina. Kto ste ju poznali, venujte jej prosíme tichú spomienku.

*„Tak rýchlo ten čas letí, tak rýchlo uteká.
No každý deň patrí ti naša spomienka.
Osud ti nedoprial s nami dlhšie byť,
ale v našich srdciach budeš stále žiť.“*

Dňa 19. januára si pripomenieme smutné 4. výročie úmrtia

Pavla MESIARA.

S láskou spomína manželka Margita, dcéra Iveta a vnuk Erik.

Železnice Slovenskej republiky
železničná stanica
VALASKÁ

Príchody a odchody vlakov

Platí od 09.12.2018 do 14.12.2019

Prích. Arrival	Odch. Departure	Vlak Train	Smer z / from —————> do / from		Poznámky Remarks
4.14	4.14	Os	7200	Brezno(4.09) Banská Bystrica(5.09)	🚂; 🚗 Brezno - Vlkanová
4.59	4.59	Os	7361	Brezno(4.54) Zvolen osobná stanica(6.34)	ide v 🚂, nejde 22.XII. - 6.I.; 🚂
5.17	5.18	Os	7201	Banská Bystrica(4.19) Brezno mesto(5.40)	🚂
6.03	6.03	Os	7363	Brezno(5.58) Zvolen osobná stanica(7.50)	Banská Bystrica-Zvolen osobná stanica ide v 🚂; 🚂
6.20	6.20	RR	821	Banská Bystrica(5.36) Margecany(9.15)	HOREHRONEC ide v 🚂; 2.; R; 🚗
7.12	7.13	Os	7203	Banská Bystrica(6.13) Brezno mesto(7.28)	🚂
7.29	7.29	Os	7202	Brezno(7.24) Banská Bystrica(8.21)	🚂
8.08	8.08	Os	7280	Brezno(8.03) Banská Bystrica(9.23)	ide v 🚂 a †; 🚂
8.21	8.21	Os	7204	Brezno(8.16) Banská Bystrica(9.23)	ide v 🚂; 🚂
8.24	8.25	RR	825	Banská Bystrica(7.36) Margecany(11.19)	HNILEC ide v 🚂 a †; 2.; R; 🚗
9.29	9.30	Os	7205	Banská Bystrica(8.35) Brezno(9.35)	🚂
9.41	9.41	RR	820	Margecany(6.48) Banská Bystrica(10.26)	KRÁĽOVA HOĽA 🚗; R; 2.
11.13	11.13	Os	7206	Brezno(11.08) Banská Bystrica(12.10)	🚂
11.30	11.30	Os	7207	Banská Bystrica(10.35) Brezno(11.36)	🚂
12.23	12.23	Os	7208	Brezno(12.18) Banská Bystrica(13.24)	🚂; 🚗 Brezno - Zvolen
13.28	13.28	Os	7209	Banská Bystrica(12.35) Brezno(13.34)	🚂
14.23	14.23	Os	7210	Brezno(14.18) Banská Bystrica(15.26)	🚂
14.41	14.41	Os	7211	Banská Bystrica(13.44) Brezno(14.47)	ide v 🚂, nejde 22.XII. - 6.I.; 🚂
15.14	15.14	Os	7212	Brezno(15.09) Banská Bystrica(16.19)	nejde v 🚂; 🚂
15.32	15.32	Os	7213	Banská Bystrica(14.38) Brezno(15.38)	🚂
16.03	16.04	Os	7282	Brezno mesto(15.51) Banská Bystrica(17.07)	ide v 🚂 a 22.IV., nejde 23., 30.XII., 21.IV., 7.VII. - 25.VIII.; 🚂
16.19	16.19	RR	823	Banská Bystrica(15.35) Margecany(19.16)	KRÁĽOVA HOĽA 2.; R; 🚗
16.31	16.31	Os	7214	Brezno(16.26) Banská Bystrica(17.29)	ide v 🚂 a 🚂; 🚂
16.48	16.48	Os	7215	Banská Bystrica(15.50) Brezno(16.54)	ide v 🚂, nejde 22.XII. - 6.I.; 🚂
17.25	17.25	RR	822	Margecany(14.48) Banská Bystrica(18.14)	HOREHRONEC 🚗; R; 2.; 🚗
17.39	17.39	Os	7217	Zvolen osobná stanica(16.01) Brezno(17.45)	🚂
18.17	18.17	Os	7216	Brezno(18.12) Banská Bystrica(19.20)	🚂
18.55	18.56	Os	7219	Banská Bystrica(17.47) Brezno(19.02)	🚂
19.46	19.47	Os	7221	Banská Bystrica(18.51) Brezno mesto(20.05)	🚂
20.29	20.29	Os	7218	Brezno mesto(20.10) Banská Bystrica(21.24)	🚂
20.44	20.45	Os	7223	Banská Bystrica(19.49) Brezno(20.50)	ide v 🚂, nejde 22.XII. - 6.I.; 🚂
21.31	21.31	Os	7225	Banská Bystrica(20.35) Brezno(21.37)	🚂
22.19	22.19	Os	7220	Brezno(22.14) Banská Bystrica(23.18)	🚂
23.23	23.24	Os	7227	Banská Bystrica(22.30) Brezno(23.29)	🚂

Hokejbalový turnaj Valaská 2018

Dňa 28.9. 2018 sa vo Valaskej uskutočnil hokejbalový turnaj „SUMMER CUP 2018“ za účasti hokejbalových nadšencov z Valaskej a okolia. Turnaja sa zúčastnili tieto družstvá: Wanderers Valaská, MLADÍ a MIXTEAM. Hralo sa 2 x 20 minút, za výhru sa pripočítali tri body do tabuľky. Zápas boli vyrovnané a mnohokrát sa rozhodlo až v samom závere. Víťazom turnaja sa stalo družstvo Wanderers Valaská v zložení: Jaro Pružina, Tibor Benedik, Matúš Kocka, Michal Caban a Lukáš Stieranka. Najlepší strelci turnaja boli Martin Krajčí a Matúš Kocka, ktorí zaznamenali zhodne po 7 gólov.

Ďakujeme za podporu OcÚ Valaská, za občerstvenie patrí poďakovanie CAFE Maestro a taktiež ďakujem organizátorom akcie, ktorí zabezpečili bezproblémový chod turnaja.

Tibor Benedik

Výsledky:

Wanderers Valaská - MIXTEAM 4:3 (2:2, 2:1)
MLADÍ - Wanderers Valaská 5:7 (2:2, 3:5)
MIXTEAM - MLADÍ 13:5 (7:4, 6:1)

Konečná tabuľka:

1. Wanderers Valaská	2 2 0 0 6 b
2. MIXTEAM	2 1 0 1 3 b
3. MLADÍ	2 0 0 2 0 b

Kalendár pretekov BIATLON - zima 2018/2019

Národné biatlonové centrum Osrblie

29.12.2018	Viessmann pohár, dorast a dospelí, rýchlostné preteky
30.12.2018	Viessmann pohár, dorast a dospelí, rýchlostné preteky so štafetovou strelbou
12.1.2019	Viessmann pohár, všetky kategórie, rýchlostné preteky
13.1.2019	Viessmann pohár, všetky kategórie, preteky s hromadným štartom
25.1. – 3.2.2019 Majstrovstvá sveta juniorov a kadetov	
9.2.2019	Viesmann pohár, žiaci, rýchlostné preteky
10.2.2019	Viesmann pohár, žiaci, preteky obratnosti
23.2.2019	Majstrovstvá Slovenska, všetky kategórie, rýchlostné preteky
24.2.2019	Majstrovstvá Slovenska, všetky kategórie, vytrvalostné preteky
2.3.2019	Viessmann pohár, všetky kategórie, rýchlostné preteky
3.3.2019	Majstrovstvá Slovenska, muži A, ženy A, preteky s hromadným štartom

OFK Valaská

Vo futbalovom ročníku 2018/2019 našu obec reprezentujú tri futbalové družstvá, a to družstvo žiakov prípravky U11, družstvo žiakov U13 a družstvo mužov. V jesennej časti

futbalového ročníka sme odohrali spolu 36 majstrovských zápasov:

U11 - 16 zápasov,
U13 - 7 zápasov, družstvo mužov 13 zápasov. Okrem zápasov registrovaných OFZ BB sme sa zúčastnili futbalových turnajov - žiaci prípravky U11 dvoch turnajov, U13 troch turnajov a družstvo mužov 1 turnaja v Dolnej Strehovej. Vstup do jarnej časti má veľmi dobre rozbehnuté družstvo prípravky U11, ktoré je vo svojej skupine na peknom druhom mieste, a družstvo mužov, ktorému patrí štvrtá priečka v tabuľke. Žiacke družstvo U13 je momentálne na predposlednom mieste vo svojej skupine, ale pevne veríme, že v jarnej časti zaberú a v tabuľke sa posunú smerom nahor.

Zimnú prípravu žiaci absolvujú v telocvični Základnej školy J. Simana vo Valaskej a na multifunkčnom ihrisku.

Zimnú prípravu muži absolvujú v telocvični v Brezne na multifunkčnom ihrisku vo Valaskej, na trojdňovom sústreďení v Nemeckej a na umelej trávě v Podbrezov-

vej na Skalici, kde v mesiacoch február a marec odohrajú päť prípravných zápasov.

Na záver sa chcem poďakovať hlavne obecnému úradu, lebo bez ich podpory by futbal vo Valaskej nebol. Vďaka patrí aj pani riaditeľke ZŠ vo Valaskej Š. Piliarovej, trénerom žiakov Michalovi Balázovi a Jozefovi Kučerákovi, ktorý je zároveň aj tréner mužov. Samozrejme ďakujem rodičom žiakov a všetkým, ktorí nám pomáhajú a podporujú nás.

Osobne som rád, že práca s mládežou pod vedením bývalých trénerov p. Danko p. Vilhana a P. Babčana obrazne povedané nám priniesla prvé ovocie a v mužstve mužov pravidelne začal hrať náš odchovanec Matúš Švantner. Dúfam, že sa začlenia aj ďalší naši odchovanci, ktorí momentálne pôsobia v dorasteneckých súťažiach v Brezne, Braväcove, Č. Balogu.

Preto by som rád vyzval všetkých priateľov tohto športu, aby sa k nám pripojili a pomohli nám pri budovaní valašianskeho futbalu.

Predseda OFK Slovan Valaská
Vendelín Štrba

Tabuľka Prípravky - U11 - ObFZ BB - D - skupina

		Z	V	R	P	Skóre	B
1	ŠK Partizán Čierny Balog	16	14	1	1	66:7	43
2	<u>OFK Slovan Valaská</u>	16	10	2	4	30:22	32
3	FK Železiarne Podbrezová	16	6	3	7	30:29	21
4	TJ Tatran Polomka	16	4	3	9	17:43	15
5	ŠK Partizán Č. Balog B	16	1	1	14	9:51	4

Tabuľka I. trieda MŽ U13 - B skupina

		Z	V	R	P	Skóre	B
1	FK Sokol Bravčovo	7	6	0	1	33:22	18
2	ŠK Partizán Č. Balog	6	5	0	1	24:4	15
3	FK 09 Bacúch	6	2	1	3	17:21	7
4	<u>OFK Slovan Valaská</u>	7	1	1	5	22:45	4
5	ŠK Heľpa	6	1	0	5	14:18	3

Tabuľka I. trieda muži

		Z	V	R	P	Skóre	B
1	FK BREZNO	13	11	2	0	56:12	35
2	OFK 1950 Priečhod	13	10	2	1	63:12	32
3	TJ PARTIZÁN OSRBLIE	13	8	1	4	25:15	25
4	<u>OFK Slovan Valaská</u>	13	7	2	4	35:21	23
5	FK Sokol Bravčovo	13	7	2	4	26:23	23
6	ŠK Obecný podnik lesov Poniky	13	7	0	6	26:30	21
7	OFK Slovenská Ľupča	13	6	2	5	23:18	20
8	FK - 34 Brusno - Ondrej	13	6	2	5	22:31	20
9	TJ Tatran Čierny Balog	13	5	3	5	21:22	18
10	TJ Mladost' Lučatin	13	5	2	6	22:34	17
11	FK SOKOL NEMECKÁ	13	3	1	9	16:31	10
12	TJ - Družstevník Strelníky	13	2	1	10	16:39	7
13	FK 1928 Jasenie	13	2	1	10	15:46	7
14	TJ ŠK Hronec	13	1	1	11	13:45	4

ročník
2018/2019

Obecný futbalový klub
Slovan Valaská

Vendelín Štrba

Jozef Kučerák

Július Radovič

Michal Bambura

Ján Valigura

Milan Račanský

Premysl Zbončák

Peter Šipoš

Miroslav Makovník

Michal Žilík

Matej Pliešník

Robert Nikel

Radoslav Pacera

Lukáš Strelec

Adam Petrik

Peter Piliar

Patrik Durčík

Patrik Piliar

František Černák

Lukáš Kučerák

Marek Gierl

Lukáš Valigura

Ján Kupec

Martin Medveď

Adam Hricko

Matúš Svantner

Valaská má dve nové majsterky Slovenska v karate!

V sobotu 1.12.2018 sa v Trnave konali MAJSTROVSTVÁ SLOVENSKEJ REPUBLIKY jednotlivcov a družstiev dorastencov, juniorov a starších juniorov v karate. Zúčastniť sa takéhoto podujatia je azda pre každého športovca najväčším úspechom. Dostanú sa tam len tí najlepší. Stojí to veľa síl, odriekania, potu a driny. Na tohtoročné majstrovstvá sa nominovalo 54 klubov so 408 súťažiacimi. Karate Klub MP Brezno reprezentovali 4 pretekári /z toho 3 Valaštania/ a vystúpiť na stupne víťazov sa podarilo dvom. Valaštania sa nestarali. V ťažkej konkurencii sa Jakub Dundovič umiestnil na 9. mieste. Najväčším prekvapením bolo sesterské duo Lenka a Tereška Ťažká. Lenka v kategórii U21 do 61 kg sa postavila na najvyššiu priečku a domov si odniesla zlato. Lenka potvrdila svoju formu a stala sa tak už dvojnásobnou majsterkou Slovenska. Jej mladšia sestra Tereška zopakovala výkon svojej sestry a v kategórii kadetky nad 54 kg nedala šancu žiadnej svojej súperke. Aj ona sa postavila na najvyšší stupienok so zlatou medailou a ziskom titulu majsterka Slovenska. Je to obrovský úspech. Výsledky našich pretekárov náš klub vyniesol v celkovom bodovom hodnotení na úžasné 13. miesto. Všetkým našim pretekárom srdečne gratulujem k výborným výsledkom! Tak isto našim trénerom ďakujem za perfektné odvedenú prácu a v neposlednej rade patrí veľká vďaka aj rodičom za všetku podporu.

Mgr. Peter Jenča

Obec Valaská
a Občianske združenie Valaštania

Vás pozývajú na

2. ROČNÍK SLOVENSKEHO POHÁRA

KRNOHY

VALASKÁ

VALASKÁ - POTÔČKY 19.1.2019

8.00 - 10.00 prezentácia
v Hostinci pod Úbočou
11.00 štart
13.00 vyhodnotenie

V cieľi na Vás čaká občerstvenie, guláš a ľudová muzika

